

Klankbordgroep Mentale gezondheid van dove en slechthorende volwassenen in Nederland

3 juni 2025
Nino de Ponti

Agenda

- Voorstellen
- Introductie
- Systematische review
- Pauze (10 minuten)
- Prevalentiestudie
- Discussie

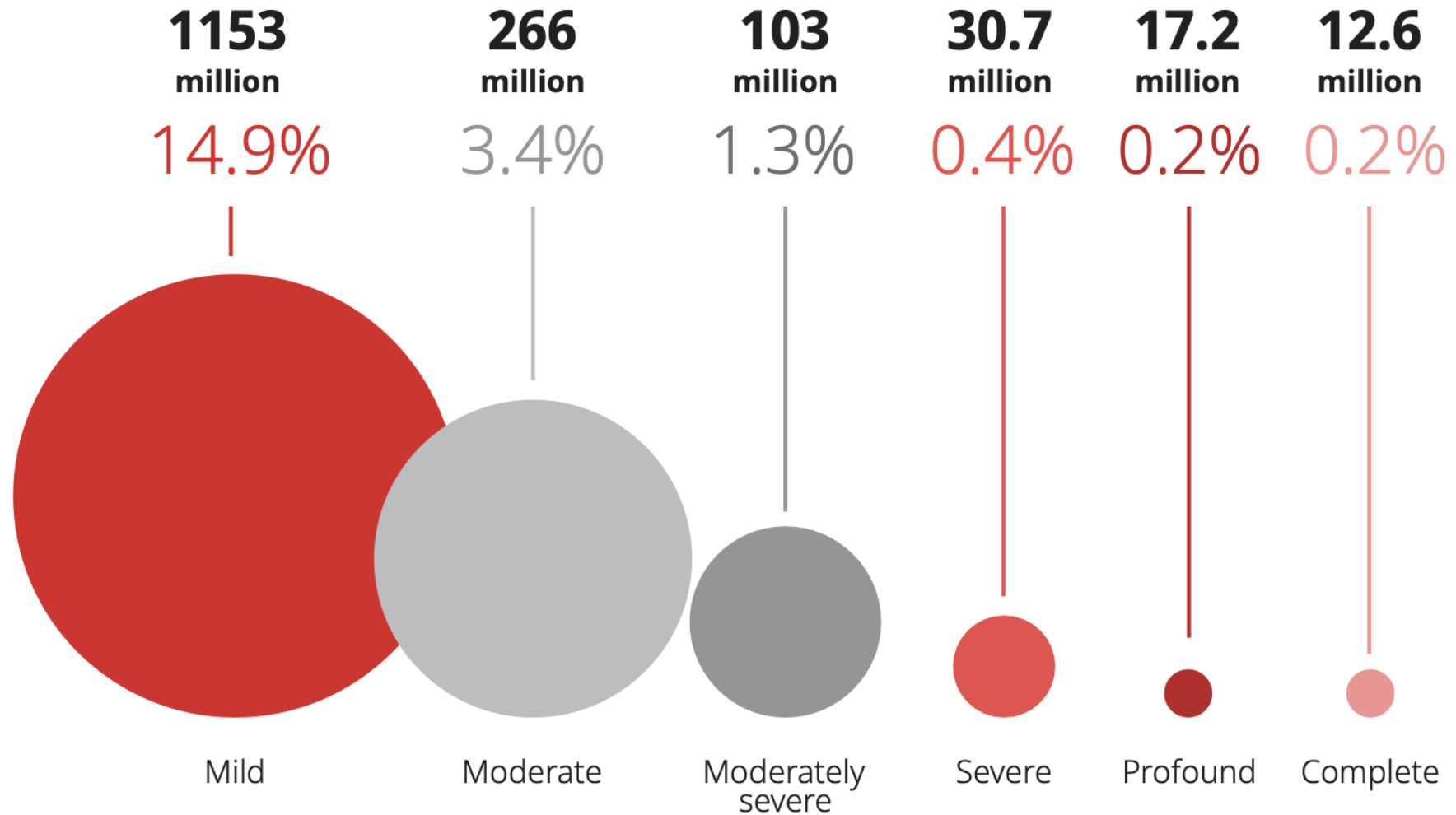

Voorstellen

- Bachelor en onderzoeks master klinische psychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam (VU)
- Samenvattend onderzoek naar de effectiviteit van psychotherapie voor mentale stoornissen
- Promovendus

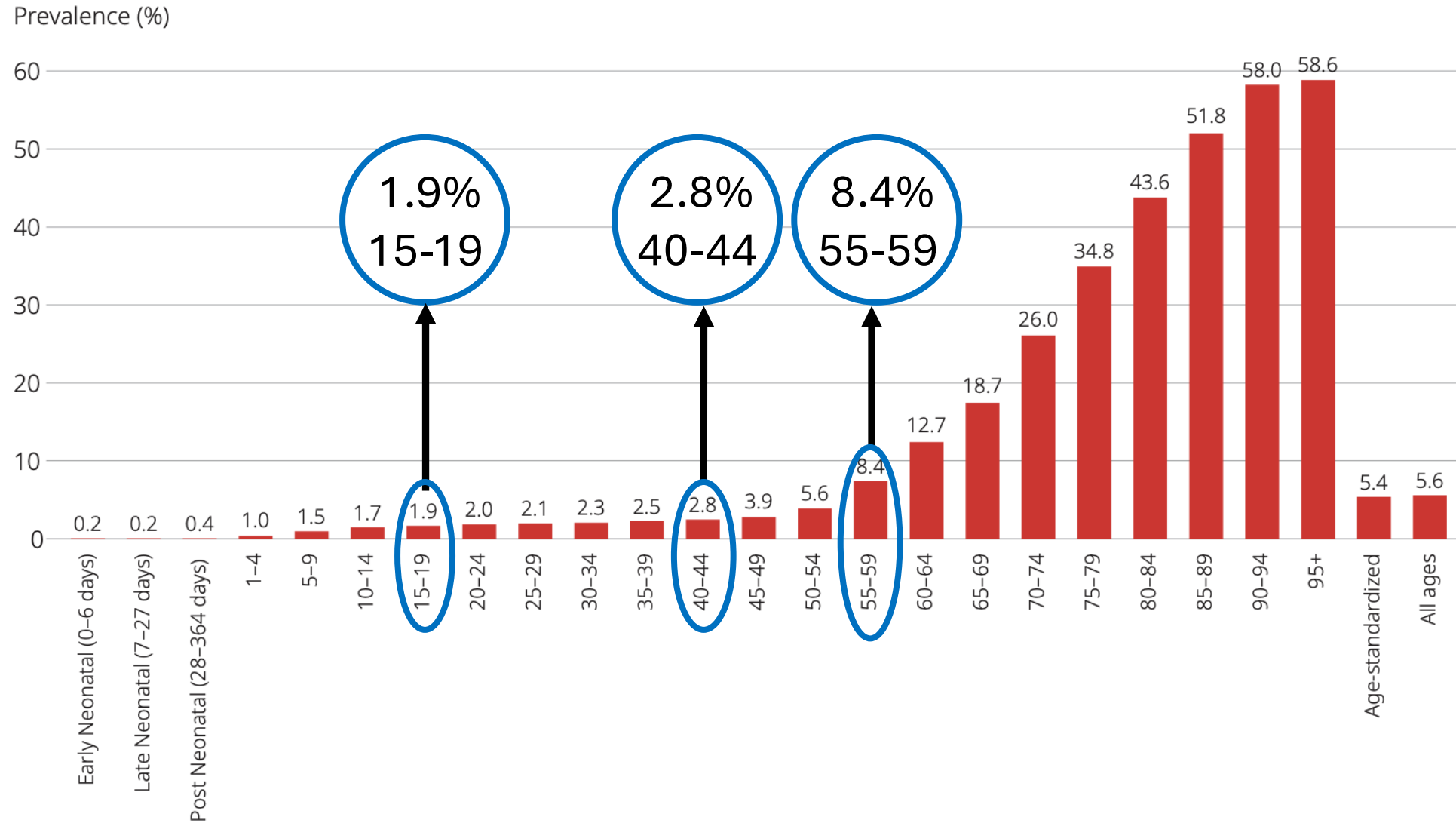

Introductie

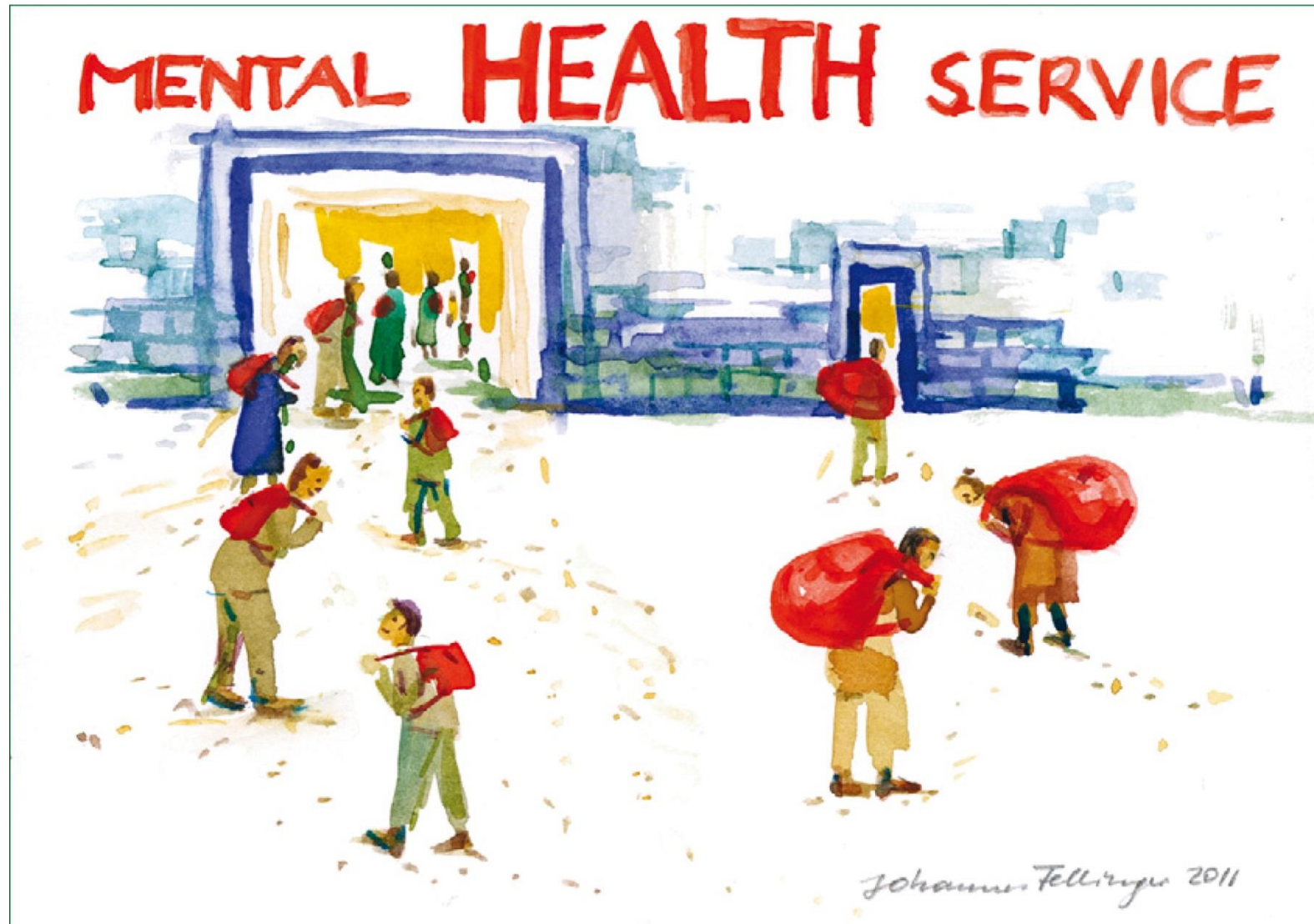

Introductie

Introductie

Promotieonderzoek

Doel: In kaart brengen van de mentale gezondheid van Dove en Slechthorende volwassenen (DSHv) in Nederland, en het formuleren van aanbevelingen voor praktijk en beleid ter verbetering van de mentale gezondheid van DSHv

Specifieke onderzoeksthema's:

- Prevalentie van mentale gezondheidsproblemen
- Risicogroepen binnen DSHv
- Zorggebruik DSHv

Systematische review - Introductie

- Voorgaande systematische reviews
- Mogelijk verhoogde prevalentie bij enkele stoornissen
- Focus kinderen/adolescenten en oudere volwassenen (60+)

Systematische review - Inclusie

- Is er een verschil in de prevalentie, incidentie, en ernst van mentale stoornissen tussen dove en slechthorende volwassenen en horende volwassenen van 18 tot en met 60 jaar?

Inclusie van studies

- Analytische observationele studies
- Volwassenen (gemiddelde leeftijd 18 – 60)
- DSH (permanent bilateraal gehoorverlies)
- Horende volwassenen (Hv)
- Verschil in prevalentie, incidentie, of ernst van mentale stoornissen in de DSM of ICD

Systematische review

- Onderzoeksvraag
- Online bibliotheken
- Grote zoekterm

Doof en
slechthorend, OF
doof OF
slechthorend, etc.

EN

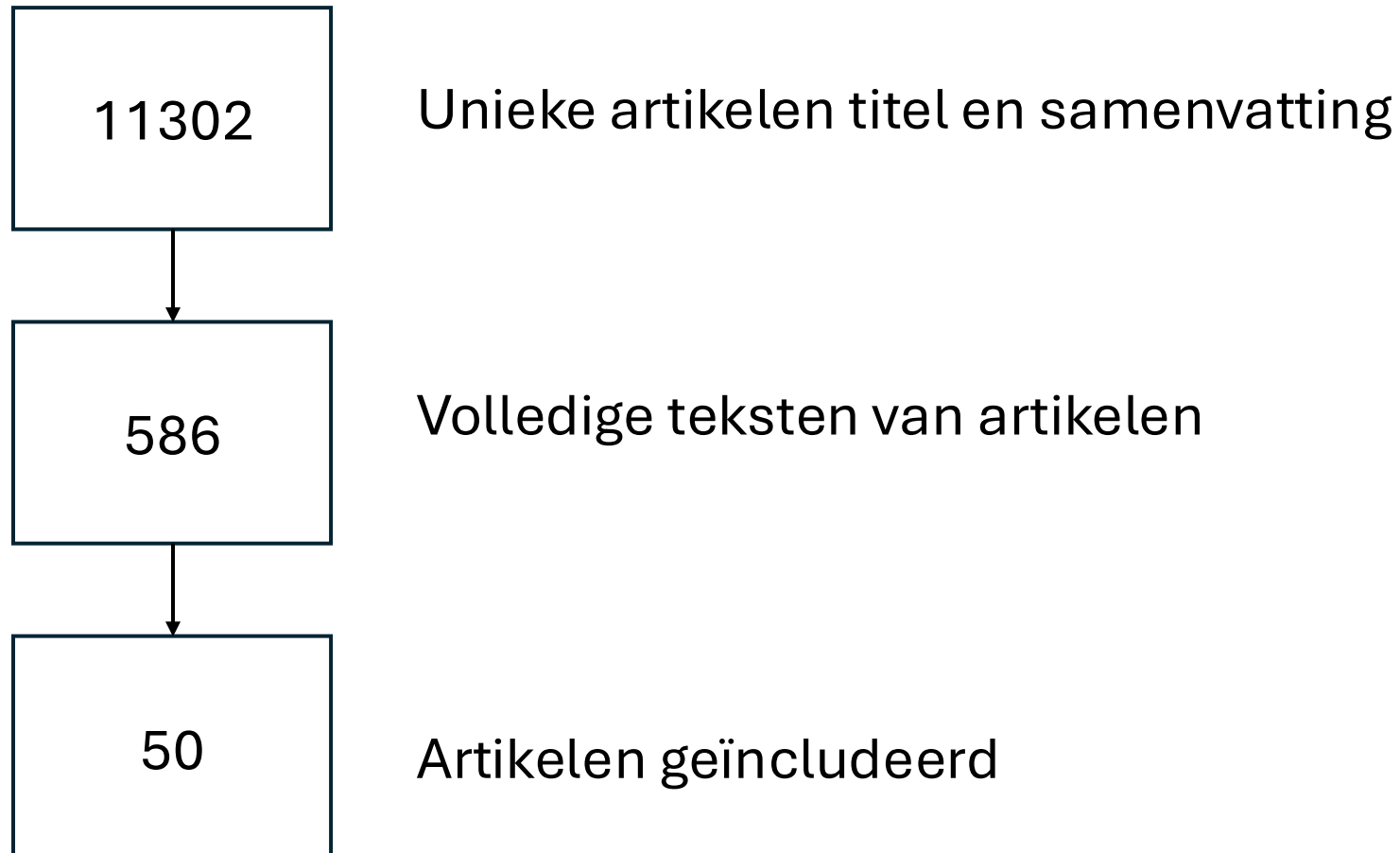
Mentale
gezondheid, OF
depressie, OF,
angst, etc.

EN

Prevalentie, OF
Incidentie, OF
Ernst, etc.

Systematische review - Inclusie

Systematische review – Karakteristieken

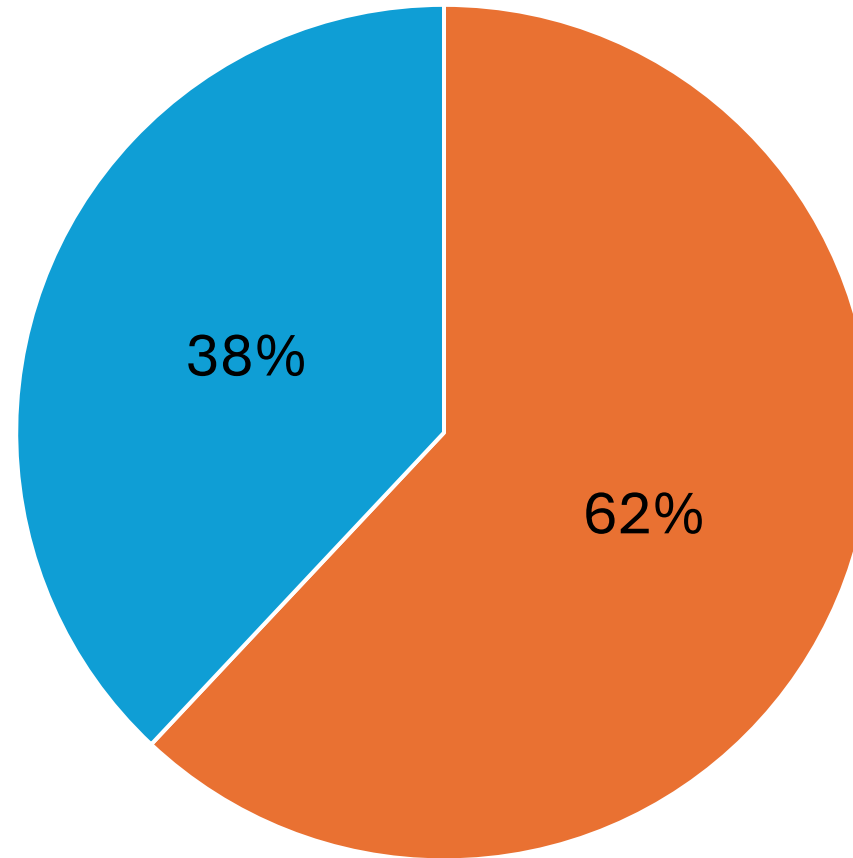
Studie karakteristieken

- 250 duizend DSHv, en 5.4 miljoen Hv
- 35% gebruikt DSH terminologie, en 65% gebruikt gehoorverlies
- Meer dan 70% van de studies ondernomen in Noord-Amerika of Europa
- Meer dan de helft van de studies was gepubliceerd na 2019
- 15% rapporteerde informatie over leeftijd diagnose gehoorverlies

Systematische review - Resultaten

Totale effect (50 studies)

Komen vaker voor bij DSHv

Komen minder vaak voor bij DSHv

Geen verschil

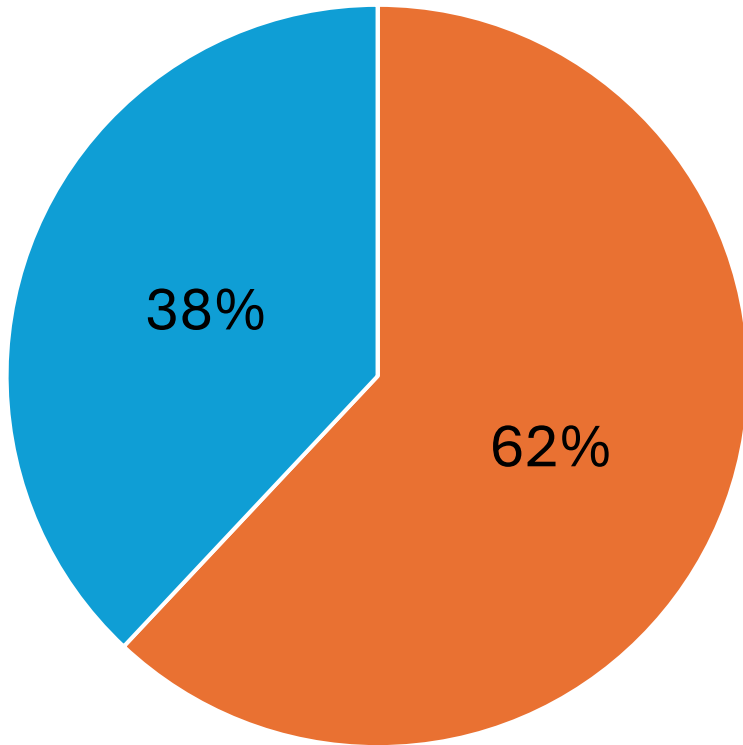
Systematische review – Bias

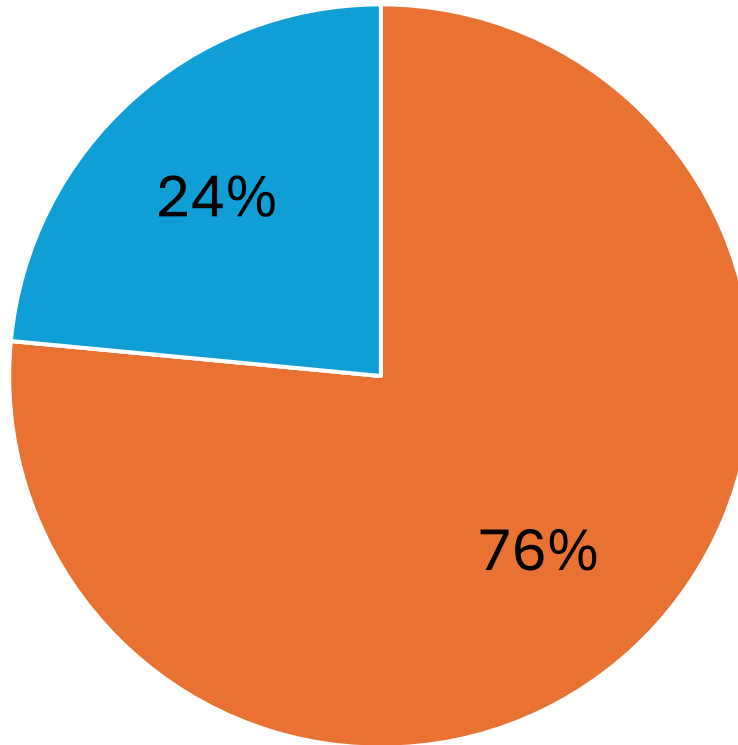

Systematische review - Resultaten

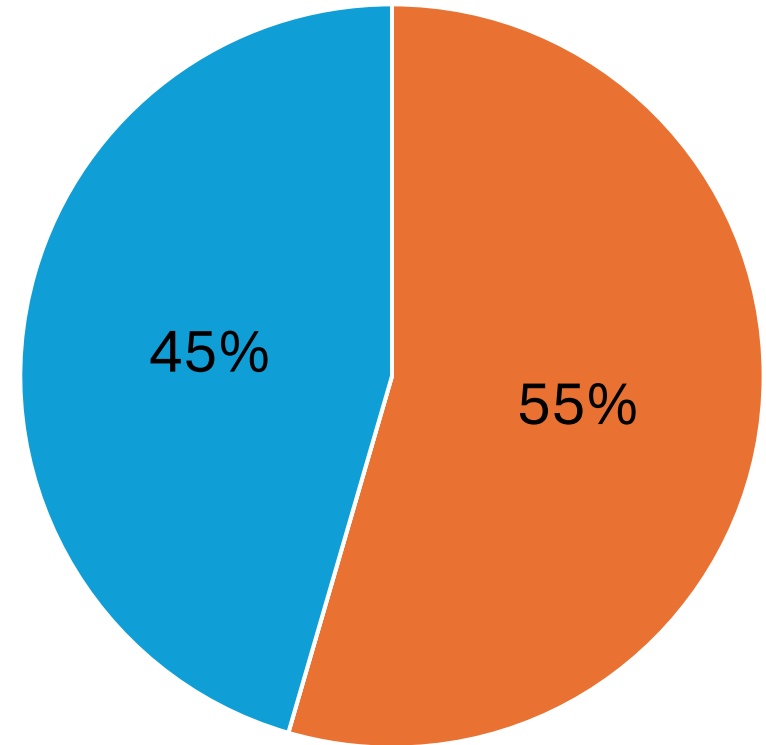
Totale effect (50 studies)

Hoger risico op bias (17)

Lager risico op bias (33)

Komen vaker voor bij DSHv

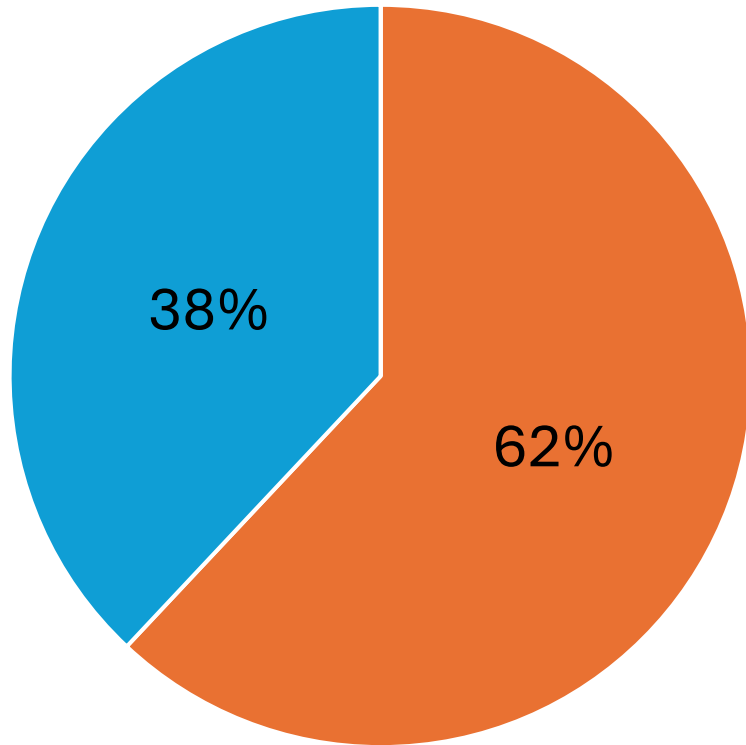
Komen minder vaak voor bij DSHv

Geen verschil

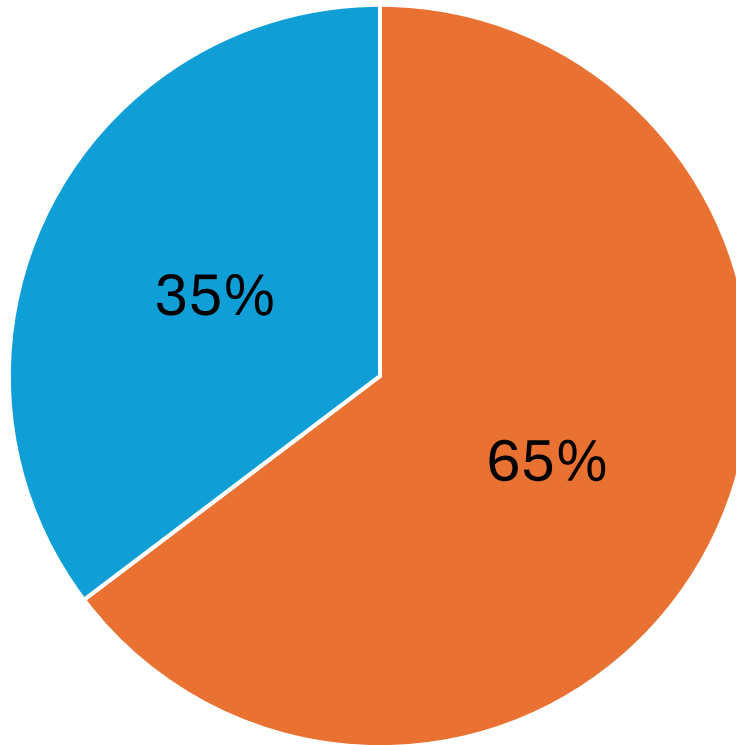

Systematische review - Resultaten

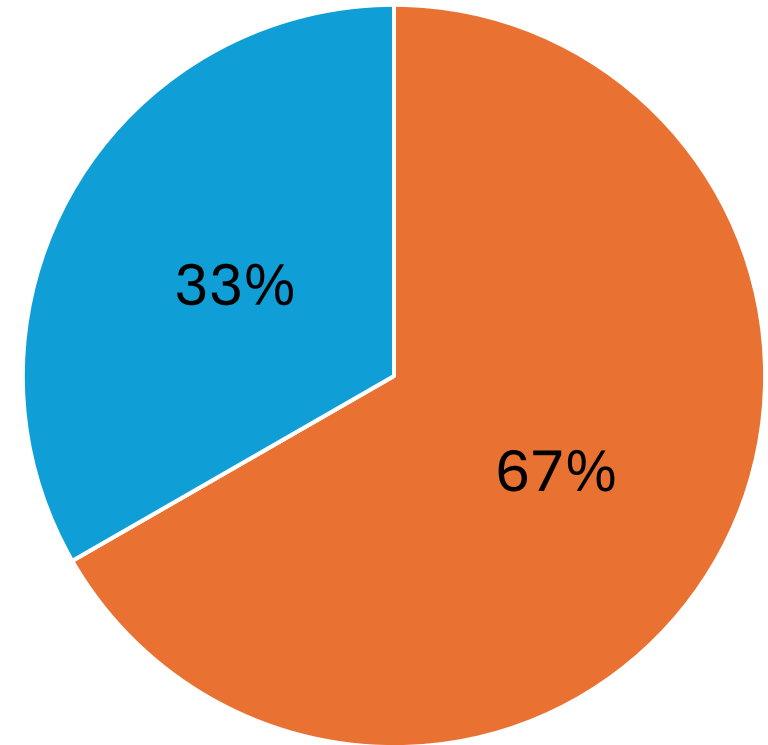
Totale effect (50 studies)

Leeftijd lager dan 40 (17)

Leeftijd hoger dan 40 (30)

Komen vaker voor bij DSHv

Komen minder vaak voor bij DSHv

Geen verschil

Systematische review - Resultaten

Specifieke stoornissen gemeten in minstens 5 studies

Mentale stoornis	Aantal studies	Komt vaker voor bij DSHv	Geen verschil
Depressie	29	45%	55%
Angst	13	54%	46%
Mentale stoornissen algemeen	7	57%	43%
Suicide (gedachten, poging of voltooid)	6	67%	33%
Psychotische stoornissen	11	82%	18%

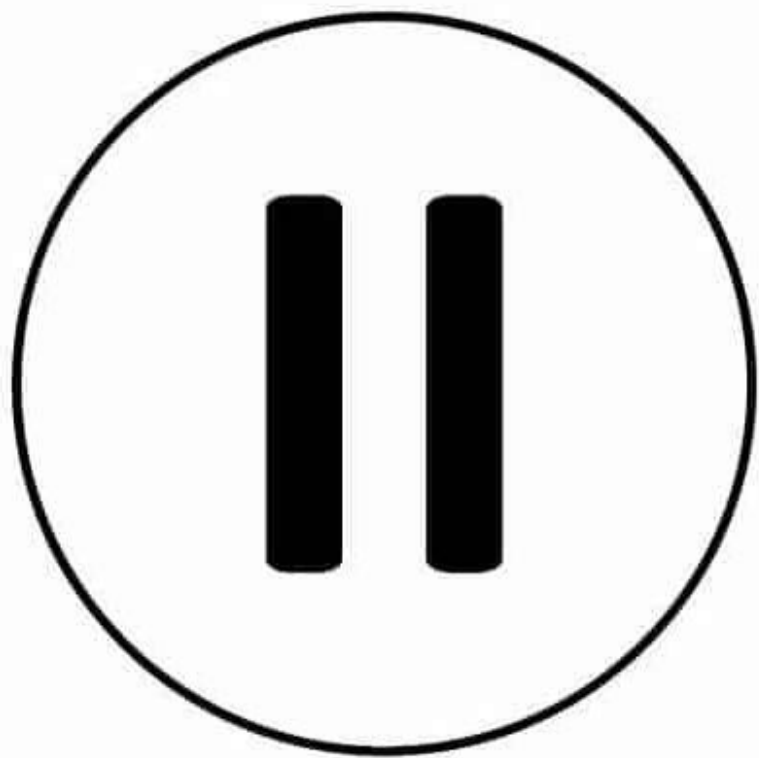

Systematische review - Conclusies

- Resultaten
- Literatuur
- Aanbevelingen voor toekomstig onderzoek
- Aanbevelingen voor beleid en praktijk

Korte pauze

PAUZE

**Centraal Bureau
voor de Statistiek**

NIVEL

Kennis voor betere zorg

Prevalentiestudie – Registerdata

**Centraal Bureau
voor de Statistiek**

NIVEL

Kennis voor betere zorg

Prevalentiestudie – Ziekte episodes

- Ziekte episodes
- ICPC codes

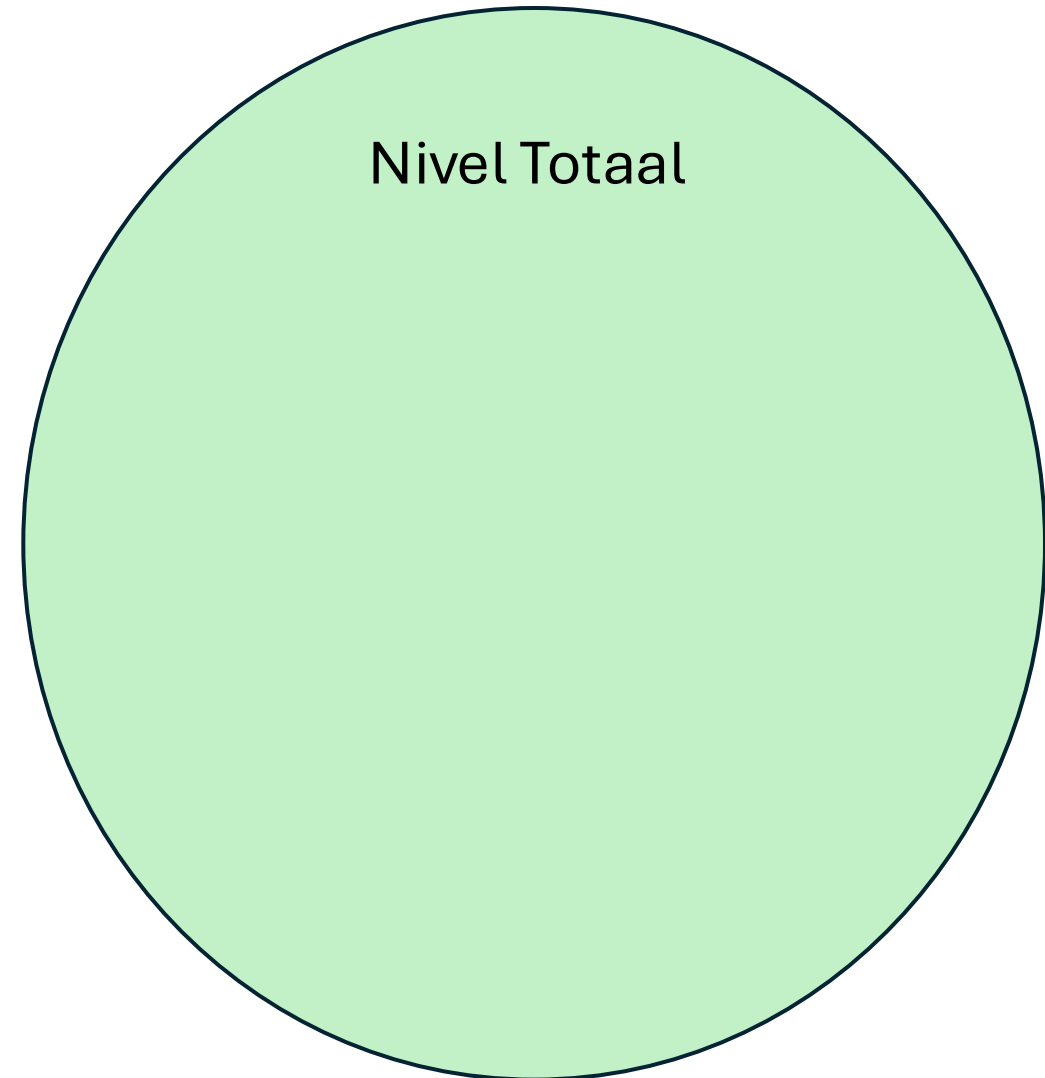
NIVEL

Kennis voor betere zorg

Prevalentiestudie – Populaties

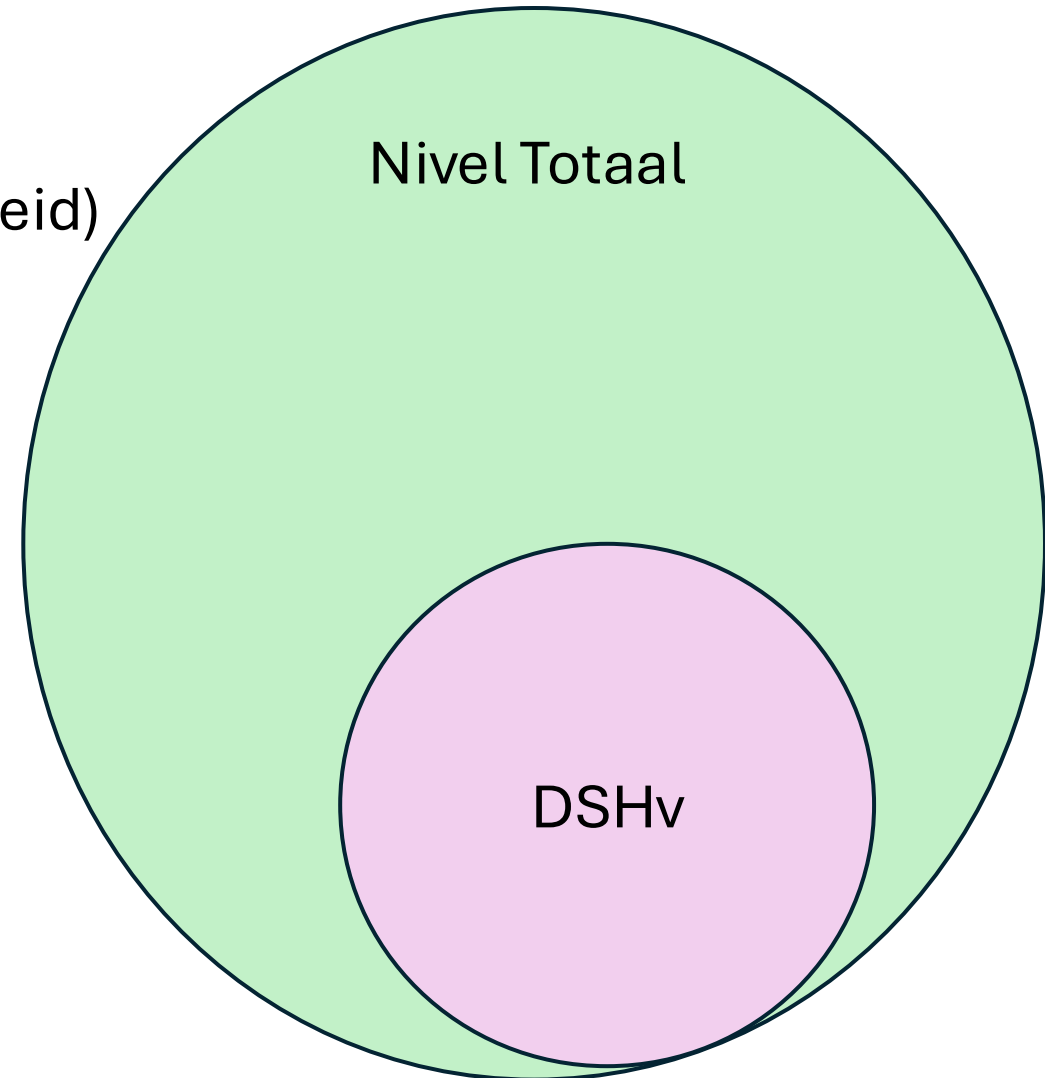
- 2022
- Volwassenen van 18-60 jaar oud
- 840.000 Patiënten

Prevalentiestudie – Identificatie DSHv

- ICPC codes DSHv
- H84: Presbyacusic (ouderdomsslechthorendheid)
- H85: Akoestisch Letsel/Lawaaidooftheid
- H86: Doofheid/slechthorendheid
- 16279 DSHv
- Medische specialisten & Zorgverzekeringwet
- Extra 73 DSHv
- Totaal = 16352 DSHv

Prevalentiestudie

Onderzoeksvragen:

1. Wat is de prevalentie van mentale problemen onder DSHv?
2. Welke mentale problemen komen het vaakst voor onder DSHv?
3. Is er een verschil in de prevalentie van mentale problemen van DSHv met Hv?

Prevalentiestudie - Uitkomsten

- 20 ICPC codes
- Stemmingsstoornissen
- Angststoornissen
- Psychotische stoornissen
- Verslavingsproblematiek
- Persoonlijkheidsstoornissen
- Slaapstoornissen
- Eetstoornissen
- Suïcide(poging)
- Overige problematiek en niet indeelbare klachten

Prevalentiestudie – Resultaten prevalentie

	DSHv - %	Hv - %	Odds ratio	Gecorrigeerde Odds ratio**
Een mentaal gezondheidsprobleem	22.6%	17.6%	1.4*	1.4*
Meer dan 1 mentaal gezondheidsprobleem	6.4%	4.4%	1.5*	1.4*

* = *Significant*

** *Gecorrigeerd voor geslacht en geboortejaar*

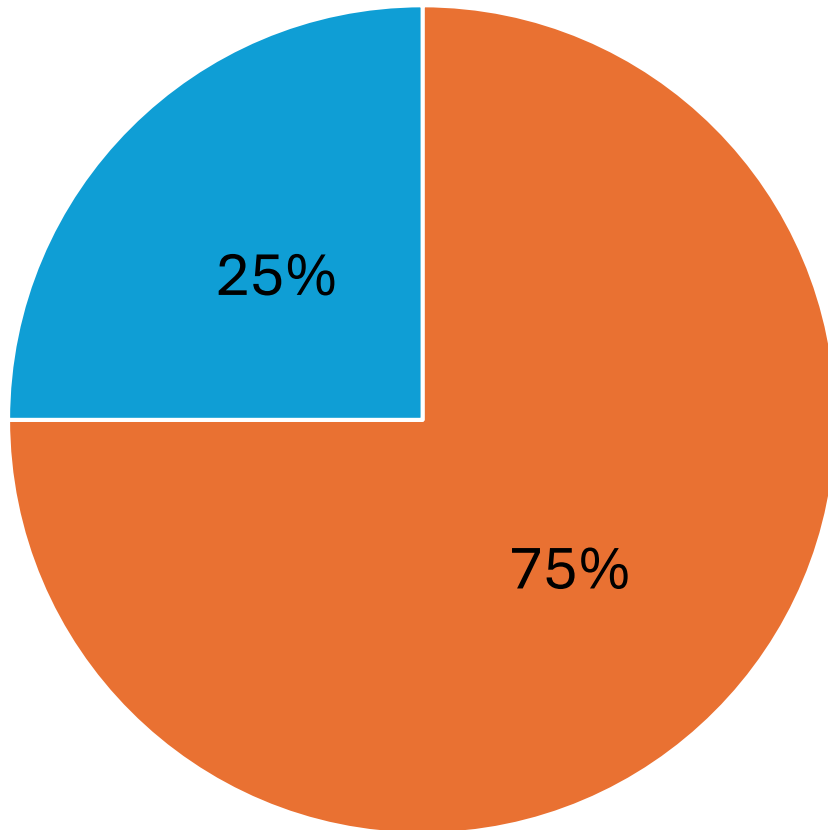
Prevalentiestudie – Meest voorkomend

ICPC code	DSHv - %	Hv - %
P76 Depressie	4.9%	3.4%
P06 Slapeloosheid/andere slaapstoornis	4.0%	2.5%
P74 Angststoornis/angsttoestand	3.7%	3.3%
P80 Persoonlijkheids-/karakterstoornis	3.1%	2.1%
P01 Angstig/nerveus/gespannen gevoel	2.4%	2.0%

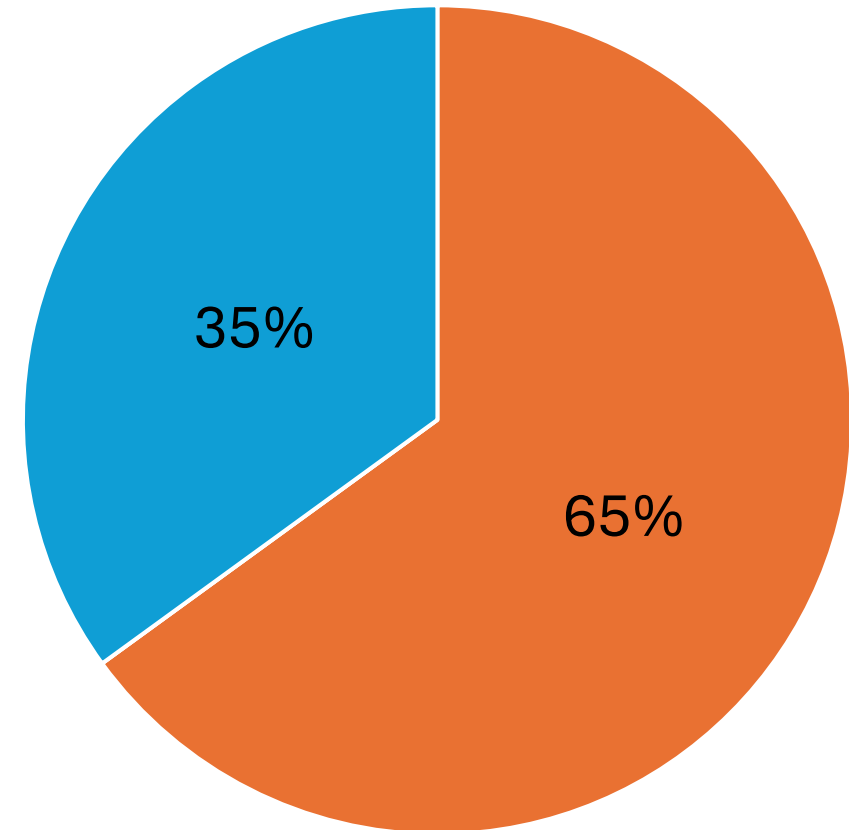

Prevalentiestudie – Prevalentie verschillen

Odds ratio's

Gecorrigeerde Odds ratio's

Komt vaker voor bij DSHv

Komt minder vaak voor bij DSHv

Geen verschil

Prevalentiestudie – Grootste verschillen

ICPC code	Gecorrigeerde Odds ratio voor geslacht en geboortejaar
P99 Andere psychische stoornissen	1.7*
P71 Andere organische psychose(n)	1.7*
P77 Suïcide(poging)	1.6*
P75 Somatisatiestoornis	1.6*
P18 Geneesmiddelmisbruik	1.5*
<i>*Significant</i>	

Prevalentiestudie – Conclusies

- Meer dan 22% van DSHv mentaal probleem (17.6% Hv)
- DSHv bijna anderhalf keer zo vaak één of meerdere mentale stoornis(sen) dan Hv
- Meest voorkomend
- Grootste verschillen
- Implicaties

Discussie en Vragen

driven

data | research | inclusion

deelkracht.
expertise | auditief | communicatief

VRJIE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Amsterdam Center for
Learning Analytics